

FREDRIKSTAD KOMMUNE
POSTBOKS 1405
1602 FREDRIKSTAD

Saksbehandler:

Andreas Røed

Inspeksjonsrapport: Inspeksjon ved avvikshendelse ved Øra avløpsanlegg

Kontrollnummer: 2022.343.I.SFOV

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:
Elin Rustad

Fra Statsforvalteren i Oslo og Viken:
Andreas Røed

Andre deltagere fra virksomheten:
Cristell Solberg
Raymond Jørgensen
Jan Marius Eriksen
Tom Arild Holdt
Terje Johansen

*Andre deltagere fra Statsforvalteren i Oslo
og Viken:*
Nora Charlotte Hein Stamsø
Torbjørn Raugstad

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon i forbindelse med avvikshendelse ved Øra avløpsanlegg den 28.02.2022. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Statsforvalteren i Oslo og Viken avdekket 2 avvik og ga 1 anmerknning under inspeksjonen.

Avvik:

- Miljørisikovurderingen er mangelfull.
- Kommunen mangler skriftlige rutiner for å begrense og forebygge forurensning til ytre miljø.

Anmerkninger:

- Beredskapsplan for akutte utslipp kan bli bedre.

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 3.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

06.05.2022	Andreas Røed	Hilde Sundt Skålevåg
dato	kontrollør	seksjonssjef

Statsforvalteren i Oslo og Viken

Kopi av rapporten sendes til:

- Fredrikstad kommune

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: FREVAR - FREDRIKSTAD VANN AVLØP OG RENOVASJONSELSKAP AVFALLSHÅNDTERING/AVLØPSRENSANL	
Organisasjonsnr.: 984802846	Eies av: 979952171
Bransjenr. (NACE-kode): 37.000 - Oppsamling og behandling av avløpsvann	

Kontrollert enhet

Navn: Øra avløpsanlegg	Anleggsnr.: 3004.0134.01
Kommune: Fredrikstad	Fylke: Viken
Anleggsaktivitet: Avløpsnett og -rensing	
Tillatelse gitt: 5. mars 1996	Sist endret: 23. august 2019

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Inspeksjonen gjennomføres for å følge opp melding om utslipp av avløpsvann (14 180 pe) til Glomma fra overløp på ledning. Overløpet skal ha skjedd i forbindelse med fjerning av fiberkabel i avløpsledningen.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Inspeksjonstema

- Internkontroll
- Utslipp til vann

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Fredrikstad kommune plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Statsforvalteren skal kunne avslutte saken, må Fredrikstad kommune innen 1. juli 2022 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (sfovpost@statsforvalteren.no) til Statsforvalteren i Oslo og Viken v/Andreas Røed.

4. Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 16. februar 2022. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll utført av Statsforvalteren i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil Fredrikstad kommune bli ilagt et gebyr på kr 21 000,- for inspeksjonen, jf. forurensningsforskriften § 39-7. Dette tilsvarer gebyrsats 3 for tilsyn av inntil en dags varighet. Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser forøvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Vedtaket om gebyr kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jf. §§ 28 og 29 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og adressert til Miljødirektoratet, men sendes via Statsforvalteren i Oslo og Viken. Statsforvalteren vil vurdere endring av vedtaket eller sende saken videre til Miljødirektoratet for endelig vedtak. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsett ovenfor må betales inn. Dersom Miljødirektoratet tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

5. Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Statsforvalteren i Oslo og Viken (jf. offentleglova).

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Miljørisikovurderingen er mangelfull.

Avvik fra:

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Fredrikstad kommune til drift av kommunalt avløpsanlegg, punkt 10.1 Miljørisikoanalyse.

Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften) § 5 andre ledd, punkt 6.

Kommentarer:

Tillatelsen krever at kommunen skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning fra avløpsanlegget, og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

Kommunen skal gjennomføre en miljørisikoanalyse av virksomheten. Kommunen skal vurdere resultatene i forhold til akseptabel miljørisiko. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikoanalysen skal dokumenteres og skal omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre akutt forurensning med fare for helse og/eller miljøskader. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal miljørisikoanalysen oppdateres.

Internkontrollforskriften krever også at virksomheter skal kartlegge farer og problemer og på denne bakgrunn vurdere risiko, samt utarbeide tilhørende planer og tiltak for å redusere risikoforholdene. Dette skal dokumenteres skriftlig.

Kommunen kunne ikke under tilsynet dokumentere at det ble gjennomført en miljørisikovurdering i forbindelse med den planlagte operasjonen med å fjerne fiberkabel i avløpsledningen. Det ble gjort noen vurderinger, men sannsynlighet og konsekvens ble ikke kartlagt, og det ble heller ikke på bakgrunn av dette utarbeidet en handlingsplan med konkrete frister for å redusere risikoforholdene. Fiberkabelen ble ifølge kommunen lagt i avløpsledningen i 2006. Kommunen kunne ikke under tilsynet dokumentere at det ble gjennomført en miljørisikovurdering i forkant av etableringen for å kartlegge risiko for ytre miljø ved å ha en fiberkabel i avløpsledningen.

Kommunens vurdering av resipientens sårbarhet er mangelfull. Kommunen kunne ikke under tilsynet dokumentere hvordan utslippet påvirket resipienten.

Avvik 2

Kommunen mangler skriftlige rutiner for å begrense og forebygge forurensning til ytre miljø.

Avvik fra:

Internkontrollforskriften § 5 andre ledd, punkt 7.

Kommentarer:

Internkontrollforskriften krever at virksomheter iverksetter rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen. Dette skal dokumenteres skriftlig.

Krav som følger av forurensningslovgivningen, tillatelsen og internkontrollforskriften krever at kommunen har utarbeidet rutiner. Kommunen kunne under tilsynet ikke vise til skriftlige

rutiner for å begrense og forebygge forurensning til ytre miljø. Kommunen mangler blant annet skriftlig rutine som beskriver:

- Når det skal utarbeides en miljørisikovurdering
- Hva et avvik på ytre miljø er
- For å vurdere hvordan resipienter blir påvirket av utslipp av avløpsvann
- Varsling av akutt forurensning til akutt forurensningsmyndighet

7. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

Anmerkning 1

Beredskapsplan for akutte utslipp kan bli bedre.

Kommentarer:

Kommunen har en beredskapsplan for akutte hendelser som beskriver hva som skal gjøres ved akutte utslipp. Det kommer likevel ikke frem av planen at Kystverket skal kontaktes ved akutte utslipp, i henhold til forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning (F09.07.1992 nr 1269).

8. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Statsforvalteren

9. Informasjon til virksomheten

Regelverk som det ble informert om:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven)
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)